

ПРОЕКТ
вноситься народним
депутатом України
О. Бондаренком
та іншими народними депутатами

ЗАКОН УКРАЇНИ **про лісові репродуктивні ресурси**

Цей Закон спрямований на відтворення лісів і визначає правові та організаційні засади у сфері лісових репродуктивних ресурсів, виробництва, обігу та використання лісового репродуктивного матеріалу, а також порядок здійснення державного управління та регулювання у цій сфері.

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні:

автохтонний деревостан – деревостан (дерево, кущ), який безперервно поновлюється природним шляхом протягом багатьох поколінь чи відновлювався штучно із репродуктивного матеріалу, зібраного в тому самому деревостані, або у автохтонних деревостанах, розташованих у безпосередній близькості;

батьки родини (родин) – вихідні дерева, які використовуються для отримання потомства за допомогою контрольованого або вільного запилення одного визначеного вихідного дерева, яке використовується як материнська особина, пилом іншого батьківського дерева (отримуються повні сібси) або кількох визначених чи невизначених вихідних дерев (напів-сібси);

вегетативний матеріал - стеблові живці, листові живці та кореневі живці, експланти або зародки для мікроклонального розмноження, бруньки, відсадки, корені, пагони, кілки та будь-які частини рослини, призначені для садіння та виробництва садивного матеріалу;

види та гібриди лісових дерев і кущів – дерева і кущі, які призначені для формування чи формують лісове середовище: деревостан намету та ярусів, підлісок та їхнє природне поновлення (підріст, самосів);

виробник лісового репродуктивного матеріалу – будь-яка юридична або фізична особа-підприємець, яка здійснює діяльність з виробництва та маркетингу лісового репродуктивного матеріалу;

виробництво лісового репродуктивного матеріалу - всі етапи утворення насінневого матеріалу та вирощування садивного матеріалу з насіння або вегетативного матеріалу;

державний резервний лісонасінневий фонд – поновлювані запаси насіння видів та гібридів лісових дерев і кущів, сертифікованого як лісовий репродуктивний матеріал та які зберігаються в обсягах його однорічних виробничих потреб;

державний лісовий генний банк – спеціалізовані об’єкти зберігання зразків генетичного різноманіття (у тому числі цінного генофонду) видів та гібридів лісових дерев і кущів;

етикетка – ярлик, призначений для маркування партії лісового репродуктивного матеріалу;

класи якості насіння – умовні групи насіння, встановлені державним стандартом на основі показників його посівних якостей;

лісова репродукція – діяльність, спрямована на отримання, обіг та використання лісового репродуктивного матеріалу;

лісове насіння – насінневий матеріал видів та гібридів лісових дерев і кущів, які є важливими для потреб відтворення лісів;

лісове насінництво – складова лісового господарства, спрямована на отримання у промислових обсягах насінневого матеріалу видів та гібридів дерев і кущів;

лісове розсадництво – складова лісового господарства, спрямована на вирощування садивного матеріалу видів та гібридів дерев і кущів;

лісові репродуктивні ресурси – складова лісових ресурсів, що включає види та гібриди лісових дерев і кущів, які використовуються для відтворення лісів, об’єкти лісового насінництва та розсадництва, лісовий базовий матеріал, лісовий репродуктивний матеріал;

лісовий базовий матеріал – джерело лісового репродуктивного матеріалу, до якого належать насінні дерева, деревостан, батьки родин, лісонасіннева ділянка, лісонасіннева плантація, клон (суміш клонів);

лісовий базовий матеріал «насінні дерева» (джерело насіння) - дерева у межах певної території, з яких збирається насіння;

лісовий базовий матеріал «деревостан» - відмежована сукупність дерев, однорідна за складом з яких збирається насіння;

лісовий базовий матеріал «лісонасінна ділянка» - селекційно відібраний або штучно створений та сформований деревостан для отримання підвищених обсягів урожаїв насіння;

лісовий базовий матеріал «батьки родин» - вихідні дерева (плюсові дерева), які використовуються для отримання потомства;

лісовий базовий матеріал «лісонасінна плантація» - штучно створене насадження з відібраних клонів або родин, яке використовується для отримання максимальних обсягів урожаїв насіння з підвищеними спадковими якостями;

лісовий базовий матеріал «клон (суміш клонів)» – індивід, група індивідів (раметів), отриманих з однієї окремої рослини (ортету) шляхом вегетативного розмноження, зокрема, за допомогою живців, мікророзмноження, прищеплень, відсадків або паростків та /або їх суміш у визначених пропорціях;

лісовий репродуктивний матеріал - насіннєвий, вегетативний чи садивний матеріал отриманий з лісового базового матеріалу для відтворення лісів;

лісовий репродуктивний матеріал категорії «ідентифікований» (нормальний) – репродуктивний матеріал з визначеного джерела та походження, отриманий із лісового базового матеріалу, який може бути джерелом насіння або деревостаном;

лісовий репродуктивний матеріал категорії «добірний» (відібраний) – репродуктивний матеріал, отриманий із лісового базового матеріалу, який є деревостаном, розташованим в межах визначеного регіону походження і відібраним за фенотипними ознаками на популяційному рівні;

лісовий репродуктивний матеріал «кваліфікований» (поліпшений) – репродуктивний матеріал, отриманий із лісового базового матеріалу у формі лісонасіннєвих плантацій, батьків родин, клонів або сумішей клонів, компоненти яких було відібрано за фенотипними ознаками на індивідуальному рівні, тестування якого не провадилося або не завершено;

лісовий репродуктивний матеріал категорії «випробуваний» (протестований) – репродуктивний матеріал, отриманий із лісового базового матеріалу у формі деревостанів, насінних дерев (джерел насіння), лісонасіннєвих плантацій, батьків родин, клонів або сумішей клонів, перевірених за спадковістю;

лісовий насінницько-розсадницький комплекс – організаційна структура, створена для забезпечення лісокультурного виробництва лісовим репродуктивним матеріалом;

насіннєвий матеріал (насінна одиниця) - насіннєва сировина (шишки, супліддя, плоди) та насіння, призначені для посіву та виробництва садивного матеріалу;

обіг лісового репродуктивного матеріалу – будь-яке переміщення (транспортування), зберігання та/або інші дії, пов'язані з реалізацією або використанням лісового репродуктивного матеріалу;

основний сертифікат на лісовий репродуктивний матеріал – документ, що засвідчує відповідність його походження, посівних якостей насіння, стандартних властивостей вегетативного матеріалу чи отриманого з них садивного матеріалу і належність до відповідної категорії репродуктивного матеріалу;

партія лісового насіння – певна маса однорідного насіння, призначеного для сівби та засвідчена відповідними документами установленого зразка відповідно до державних стандартів;

партія лісового репродуктивного матеріалу – певний обсяг насіннєвого, вегетативного чи садивного матеріалу в межах дії одного основного сертифікату з якого можуть виокремлюватися складові одиниці (виділені частини партії);

паспорт на партію лісового насіння (лісового садивного матеріалу) – супровідний документ зразка, встановленого державними стандартами;

постійна лісонасіннєва база – система природних та штучно створених об'єктів, призначених для забезпечення потреб відтворення лісів у насінні цінних генетико-селекційних властивостей, складовою якої є лісові генетичні резервати, постійні лісонасіннєві ділянки, плюсові насадження, плюсові дерева, архіви клонів та лісонасінні плантації;

регіон поширення (лісонасіннєвий район, підрайон) — територія або сукупність територій, які характеризуються однорідними (подібними) природними умови, в яких ростуть деревостани чи насінні дерева певного виду, що мають подібні фенотипні чи генотипні ознаки;

регіоналізація лісового репродуктивного матеріалу (лісонасіннєве районування) – поділ території держави на регіони походження (першоджерел) на основі ідентифікації лісового базового матеріалу;

садивний матеріал - сіянці та саджанці, вирощені з насіннєвого або вегетативного матеріалу чи з природного поновлення;

сертифікат на лісове насіння – документ, що засвідчує походження лісового насіння та відповідність його посівних якостей нормативним показникам відповідного державного стандарту;

сертифікат на лісове насіння Міжнародної асоціації з контролю за якістю насіння (далі – сертифікат ISTA) – сертифікат, виданий згідно з правилами та у порядку, встановленому Міжнародною асоціацією з контролю за якістю насіння;

середня проба насіння - частина насіння, яка виділена з об'єднаної проби для лабораторного аналізу, для визначання його посівних якостей;

утримувачі лісового базового матеріалу – власники лісів, постійні лісокористувачі, інші власники та особи, які розпоряджаються об'єктами, визнаними лісовим базовим матеріалом.

Інші терміни вживаються у значенні, визначеному у Лісовому кодексі України, Законі України «Про акредитацію органів з оцінки відповідності» та інших нормативно-правових актах.

Стаття 2. Сфера дії Закону

Дія цього Закону поширюється на відносини, пов'язані з виробництвом, обігом та використанням лісового репродуктивного матеріалу і здійсненням державного управління та регулювання у сфері лісових репродуктивних ресурсів.

Дія цього Закону не поширюється на відносини, пов'язані з виробництвом, зберіганням, транспортуванням та/або використанням лісового репродуктивного

матеріалу для задоволення потреб, не пов'язаних з веденням лісового господарства, а також на обіг репродуктивного матеріалу генетично модифікованих організмів (рослин), що регулюється спеціальним законодавством.

Стаття 3. Об'єкти лісового насінництва та розсадництва

До об'єктів лісового насінництва та розсадництва належать:

види та гібриди лісових дерев і кущів, які використовуються для відтворення лісів, перелік яких затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища, у сфері лісових репродуктивних ресурсів;

об'єкти постійної лісонасіннєвої бази, інші селекційно-дослідні об'єкти лісових дерев і кущів;

сорта лісових рослин (лісових дерев і кущів);

лісовий базовий матеріал;

лісовий репродуктивний матеріал;

лісові розсадники, насінницько-розсадницькі комплекси, інші місця вирощування та дослідження садивного матеріалу.

Стаття 4. Суб'єкти лісового насінництва та розсадництва

До суб'єктів лісового насінництва та розсадництва належать фізичні особи-підприємці та юридичні особи, які здійснюють діяльність у сфері виробництва, обігу, використання, випробовування, дослідження, моніторингу лісового насінництва та розсадництва і лісового репродуктивного матеріалу.

Стаття 5. Законодавство України у сфері лісового насінництва та розсадництва і лісового репродуктивного матеріалу

Відносини у сфері лісового насінництва та розсадництва регулюються Конституцією України, Лісовим кодексом України, законами України «Про охорону прав на сорти рослин», «Про карантин рослин», «Про насіння і садивний матеріал», «Про акредитацію органів з оцінки відповідності», цим Законом, іншими законами та нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до них.

У разі якщо міжнародними договорами України встановлено інші правила, ніж ті, які наведені в цьому Законі, застосовуються правила міжнародних договорів України.

Розділ II

ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ, ЩО ЗДІЙСНЮЮТЬ ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ТА РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ ЛІСОВИХ РЕПРОДУКТИВНИХ РЕСУРСІВ

Стаття 6. Органи виконавчої влади, що здійснюють державне управління та регулювання у сфері лісових репродуктивних ресурсів

Державне управління та регулювання у сфері лісових відносин у сфері лісових репродуктивних ресурсів здійснюють Кабінет Міністрів України, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства.

Стаття 7. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері лісових репродуктивних ресурсів.

До повноважень Кабінету Міністрів України у сфері лісових репродуктивних ресурсів належать:

- визначення пріоритетних напрямів розвитку;

- координація діяльності органів виконавчої влади;

- організація здійснення державного контролю;

- прийняття нормативно-правових актів;

- розроблення державних, міждержавних і регіональних програм та інших нормативно-правових актів;

- державна підтримка розвитку лісового насінництва та розсадництва та регулювання використання лісового репродуктивного матеріалу;

- організація міжнародного співробітництва у цій сфері;

- здійснення інших повноважень у сфері лісового насінництва та розсадництва і лісового репродуктивного матеріалу, визначених цим Законом.

Стаття 8. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища, у сфері лісових репродуктивних ресурсів

До повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища, у сфері лісових репродуктивних ресурсів, належать:

- формування та забезпечення державної політики у сфері лісових репродуктивних ресурсів;

- визначення пріоритетних напрямів та стратегії розвитку;

- здійснення державного управління та регулювання;

- забезпечення нормативно-правового регулювання;

- розроблення та затвердження галузевих програм розвитку лісового насінництва та розсадництва і лісової селекції;

- участь у міжнародному співробітництві у сфері лісових репродуктивних ресурсів;

здійснення інших повноважень, визначених цим Законом.

Стаття 9. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства, у сфері лісових репродуктивних ресурсів

До повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства, у сфері лісових репродуктивних ресурсів, належить:

внесення пропозицій щодо формування державної політики у сфері лісових репродуктивних ресурсів;

реалізація державної політики у сфері лісового насінництва та розсадництва і лісової репродукції;

здійснення державного управління у сфері лісових репродуктивних ресурсів;

забезпечення функціонування системи лісового насінництва та розсадництва і лісової репродукції;

виконання галузевих програм розвитку лісового насінництва та розсадництва і лісової селекції;

уповноваження на діяльність щодо визнання, оцінки відповідності та атестації у сфері лісових репродуктивних ресурсів;

забезпечення оцінки відповідності походження лісового репродуктивного матеріалу, визначення посівних якостей насіння і стандартних властивостей садивного матеріалу;

організація атестації фахівців з питань оцінки відповідності лісового репродуктивного матеріалу;

координація роботи територіальних органів, підприємств, установ і організацій, що належать до сфери його управління, з питань лісового насінництва та розсадництва і лісової репродукції;

координація наукових досліджень у цій сфері;

участь у міжнародному співробітництві з питань лісових репродуктивних ресурсів, лісового насінництва та розсадництва;

здійснення інших повноважень, визначених цим Законом.

Розділ III

СИСТЕМА ЛІСОВОГО НАСІННИЦТВА ТА РОЗСАДНИЦТВА І ЛІСОВОЇ РЕПРОДУКЦІЇ

Стаття 10. Система лісового насінництва та розсадництва і лісової репродукції

Система лісового насінництва та розсадництва і лісової репродукції – це комплекс організаційних, нормативних, наукових і технологічних заходів,

спрямованих на забезпечення виробництва, обігу та використання лісового насіння та садивного матеріалу.

Реалізація цих заходів забезпечується через:

уповноважений орган з оцінки відповідності лісових репродуктивних ресурсів;

комісію з лісового репродуктивного матеріалу;

територіальні атестаційні комісії;

державний резервний лісонасінневий фонд;

державний лісовий генний банк.

Функціонування системи лісового насінництва та розсадництва і лісової репродукції включає:

наукове забезпечення та науковий супровід розвитку лісового насінництва та розсадництва і лісової репродукції;

моніторинг лісового насінництва та розсадництва і лісового репродуктивного матеріалу;

державний нагляд (контроль) у сфері лісового насінництва та розсадництва і лісової репродукції.

Організація системи лісового насінництва та розсадництва і лісової репродукції покладається на центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства і здійснюється через його територіальні органи та уповноважений орган з оцінки відповідності лісових репродуктивних ресурсів.

Порядок організації, функціонування та здійснення контролю системи лісового насінництва та розсадництва і лісової репродукції затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 11. Уповноважений орган з оцінки відповідності лісових репродуктивних ресурсів

Уповноважений орган з оцінки відповідності лісових репродуктивних ресурсів (далі – Уповноважений орган) – державна установа, що належить до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства та акредитована національним органом України з акредитації.

Порядок здійснення повноважень Уповноваженого органу затверджується Кабінетом Міністрів України.

До повноважень Уповноваженого органу належить:

оцінка відповідності лісового базового матеріалу та лісового репродуктивного матеріалу;

ведення реєстрів лісового базового матеріалу, сертифікатів на лісовий репродуктивний матеріал, реєстрів виробників і постачальників лісового репродуктивного матеріалу;

проведення моніторингу лісового насадництва та розсадництва з питань лісового базового матеріалу, лісового репродуктивного матеріалу, виробників і постачальників лісового репродуктивного матеріалу;

перевірка посівних якостей насіння та стандартних властивостей садивного матеріалу видів та гібридів лісових дерев і кущів;

видання сертифікатів на лісове насіння, сіянці та саджанці лісових дерев і кущів, лісовий репродуктивний матеріал;

удосконалення методик оцінювання та атестації лісового базового та лісового репродуктивного матеріалу;

До складу Уповноваженого органу входять зональні лісонасінніві лабораторії, за якими закріплюються території обслуговування з врахуванням лісорослинного та лісонасінневого районування та адміністративно-господарської доцільності. Закріплення таких територій затверджується центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства.

Стаття 12. Комісія з лісового репродуктивного матеріалу

Комісія з лісового репродуктивного матеріалу (далі – Комісія) є консультативно-дорадчою радою центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства. Персональний склад Комісії затверджується центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства. Положення про Комісію затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

До складу комісії входить п'ять постійних членів та дев'ять представників регіонів, кожен з яких бере участь у роботі Комісії за умови розгляду питання його регіону.

Постійними членами Комісії є представники:

центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища;

центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства;

уповноваженого органу з оцінки відповідності лісових репродуктивних ресурсів;

два представники науково-дослідних установ лісівничого профілю, фахівці з питань лісової селекції та лісового насадництва.

Членами комісії не можуть бути власники, керівники або працівники суб'єктів господарювання, пов'язаних з виробництвом, обігом та використанням лісового репродуктивного матеріалу.

На Комісію покладаються такі повноваження:

консультативне забезпечення діяльності територіальних атестаційних комісій з питань атестації лісового базового матеріалу та виробників лісового репродуктивного матеріалу;

оцінка результатів атестації лісового базового матеріалу, призначеного для отримання лісового репродуктивного матеріалу категорій “кваліфікований” та “випробуваний”;

аналіз науково-обґрунтованих пропозицій щодо удосконалення методів атестації, вивчення та випробування лісового базового матеріалу;

участь у підготовці проектів нормативно-правових актів у сфері лісового насадництва та розсадництва;

виконання інших завдань відповідно до Положення про Комісію.

Стаття 13. Територіальні атестаційні комісії

Територіальна атестаційна комісія створюється територіальним органом центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства.

Територіальні атестаційні комісії проводять атестацію базового лісового матеріалу та виробників лісового репродуктивного матеріалу.

Забезпечення діяльності комісій покладається на територіальні органи центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства.

Положення про територіальну атестаційну комісію затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Стаття 14. Державний резервний лісонасіннєвий фонд

Державний резервний лісонасіннєвий фонд створюється в обсягах, визначених центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства, та призначений для забезпечення реалізації державних програм відтворення лісів на випадок неврожаю, додаткових потреб для відновлення лісів при знищенні або пошкодженні значних площ лісових насаджень внаслідок надзвичайних ситуацій техногенного та/або природного характеру, у тому числі стихійних лих, пожеж, ураження хворобами або пошкодження шкідниками, для збільшення обсягів лісорозведення та за інших форс-мажорних обставин.

Державний резервний лісонасіннєвий фонд включає поновлювані запаси насіння, сертифікованого як лісовий репродуктивний матеріал, які зберігаються у пристосованих приміщеннях виробників і постачальників, а також

акумулюються у спеціалізованих сховищах, розміщених за зональним принципом (переважно при насінницько-розсадницьких комплексах) в обсягах не менше п'яти відсотків річної потреби в лісовому насінні.

Насіння з Державного резервного лісонасінневого фонду може використовуватися для лісової селекції, сортовипробовування та реалізації за міжнародними договорами України в обсягах не більше десяти відсотків від обсягу зберігання.

Закупівля насіння до Державного резервного лісонасінневого фонду здійснюється в порядку, що визначає засади закупівлі товарів, робіт та послуг за державні кошти та на комерційних чи грантових умовах.

Положення про Державний резервний лісонасінневий фонд та порядок його формування і використання затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 15. Державний лісовий генний банк

Державний лісовий генний банк створюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства, для збереження генетичних ресурсів видів та гібридів лісових дерев і кущів.

Державний лісовий генний банк складається з колекцій і об'єктів генетичного різноманіття видів та гібридів лісових дерев і кущів з забезпеченням тривалого зберігання (у спеціальних сховищах, архівах клонів, колекційних ділянках).

Державний лісовий генний банк використовується з метою зберігання зразків генетичного різноманіття і цінного генофонду видів та гібридів лісових дерев та кущів та їх збереження за місцем походження з можливістю отримання лісового репродуктивного матеріалу.

Забезпечення функціонування Державного лісового генного банку покладається на центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства.

Положення про Державний лісовий генний банк та порядок його формування і використання затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 16. Наукове забезпечення лісового насінництва та розсадництва

Наукове забезпечення лісового насінництва та розсадництва реалізується шляхом надання органам влади і суб'єктам лісового насінництва і розсадництва рекомендацій, консультативної допомоги та наукових розробок щодо добору, формування, догляду за об'єктами постійної лісонасінневої бази, створення лісових розсадників і насінницько-розсадницьких комплексів, удосконалених технологій та обладнання, уточнення оцінки відповідності та методик затвердження і визнання лісового базового та лісового репродуктивного матеріалу, вдосконалення регіоналізації лісового репродуктивного матеріалу.

Організація науково-дослідних і проектних робіт у сфері лісового насінництва та розсадництва та залучення галузевих науково-дослідних установ, здійснюється відповідно до тематичного плану наукових досліджень

центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства, які затверджуються органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища один раз на п'ять років.

Науково-дослідні розробки у сфері лісового насінництва та розсадництва розглядаються науково-технічною радою при центральному органі виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства. Вони є обов'язковими до впровадження у разі ухвалення рішення на засіданні науково-технічної ради про їх прийняття, та можуть використовуватися для подальшого удосконалення чинних і розроблення нових нормативно-правових актів.

Науковий супровід щодо удосконалення лісового насінництва та розсадництва, збереження і відтворення об'єктів цінного генофонду та генетичного різноманіття видів та гібридів лісових дерев і кущів забезпечується науковими обґрунтуваннями та участю представників галузевих науково-дослідних установ у територіальних атестаційних комісіях.

Стаття 17. Моніторинг лісового насінництва та розсадництва і лісового репродуктивного матеріалу

Моніторинг лісового насінництва та розсадництва і лісового репродуктивного матеріалу включає відстеження якісних і кількісних показників, які характеризують виробництво, обіг та використання лісового репродуктивного матеріалу, систематичний збір інформації про об'єкти постійної лісонасінневої бази, лісового базового матеріалу, оцінку їхнього стану та аналіз використання.

Моніторинг лісового насінництва та розсадництва і лісового репродуктивного матеріалу покладається на центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства, який здійснює ці функції через Уповноважений орган.

Моніторинг провадиться відповідно до методики, затвердженої центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства.

Стаття 18. Державний нагляд (контроль) у сфері лісового насінництва та розсадництва і лісової репродукції

Державний нагляд (контроль) у сфері виробництва, обігу, використання, випробовування, дослідження, моніторингу лісового насінництва та розсадництва і лісового репродуктивного матеріалу здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства, його територіальні органи та Уповноважений орган з оцінки відповідності лісових репродуктивних ресурсів в порядку, встановленому Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

На посадових осіб, які здійснюють державний нагляд (контроль) у сфері лісового насінництва та розсадництва і лісової репродукції поширюється дія Закону України «Про державну службу».

Розділ IV

ЛІСОВИЙ РЕПРОДУКТИВНИЙ МАТЕРІАЛ: ВИРОБНИЦТВО, СЕРТИФІКАЦІЯ ТА РЕЄСТРИ

Стаття 19. Лісовий репродуктивний матеріал

Перелік лісового репродуктивного матеріалу, призначеного для посіву, виробництва садивного матеріалу чи садіння видів та гібридів дерев і кущів затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Виробництво та використання лісового репродуктивного матеріалу визначають за такими категоріями: ідентифікований (нормальний), добірний (відібраний), кваліфікований (поліпшений), випробуваний (протестований). Вимоги до лісового базового матеріалу для отримання цих категорій затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Виробництво усіх категорій лісового репродуктивного матеріалу, включаючи сорти лісових рослин, передбачає обов'язкову перевірку посівних якостей, дотримання стандартних властивостей, сертифікацію та державну реєстрацію.

Стаття 20. Право на виробництво та реалізацію лісового репродуктивного матеріалу

Включені до реєстрів виробники лісового репродуктивного матеріалу мають право на виробництво, розмноження, заготівлю та використання лісового репродуктивного матеріалу. Виробники лісового репродуктивного матеріалу, отриманого з використанням зареєстрованих сортів рослин, мають право на виробництво, розмноження, заготівлю та використання за умови дотримання прав інтелектуальної власності на відповідні сорти.

Фізичні особи-підприємці та юридичні особи, які не включені до реєстру виробників і постачальників лісового репродуктивного матеріалу, мають право здійснювати виробництво та реалізацію лісового насіння і садивного матеріалу лише за умови наявності сертифікатів на насіння, сіянці та саджанці видів та гібридів лісових дерев і кущів.

Суб'єктам ведення лісового господарства, які використовують лісовий репродуктивний матеріал категорії “ідентифікований” винятково для власних лісгосподарських потреб, надається право на виробництво такого матеріалу.

Стаття 21. Права та обов'язки виробників лісового репродуктивного матеріалу

Виробники лісового репродуктивного матеріалу мають право:

заготовляти, розмножувати та використовувати лісовий репродуктивний матеріал;

створювати та відбирати об'єкти лісового базового матеріалу;

подавати лісовий базовий матеріал на атестацію до територіальної атестаційної комісії;

подавати заяви щодо обстежень лісового базового матеріалу та отриманого з нього лісового репродуктивного матеріалу до зональної лісонасінневої лабораторії органу з оцінки відповідності лісових репродуктивних ресурсів;

брати участь у роботі територіальної атестаційної комісії при розгляді свого звернення (заяви);

брати участь у виконанні державних цільових програм щодо виробництва лісового насіння і садивного матеріалу;

здійснювати придбання лісового репродуктивного матеріалу в інших виробників лісового репродуктивного матеріалу;

брати участь у формуванні державного резервного лісонасінневого фонду та отримувати від нього насіннєвий матеріал.

Виробники лісового репродуктивного матеріалу зобов'язані:

забезпечувати дотримання встановлених вимог до репродуктивного матеріалу, стандартів на лісове насіння і садивний матеріал, інших технологічних і методичних вимог у сфері лісового насінництва та розсадництва;

гарантувати відповідність лісового репродуктивного матеріалу показникам, які зазначені у сертифікатах на лісовий репродуктивний матеріал;

вести окремий облік лісового репродуктивного матеріалу за категоріями та зберігати інформацію щодо його регіоналізації;

направляти середні проби насіння, відібрані від сформованих партій лісового репродуктивного матеріалу, зональним лісонасінневим лабораторіям Уповноваженого органу для перевірки посівних якостей, проведення перевірових аналізів та подавати заяви на отримання сертифікату на лісовий репродуктивний матеріал;

дотримуватися встановленого порядку пакування, маркування, транспортування та зберігання лісового насіння і садивного матеріалу відповідно до вимог чинних нормативно-правових актів та стандартів;

відшкодовувати матеріальні збитки споживачу в разі реалізації йому лісового репродуктивного матеріалу, який не відповідає встановленим вимогам;

здійснювати внутрішньогосподарський контроль за виробництвом і обігом лісового репродуктивного матеріалу;

сприяти посадовим особам, які здійснюють контроль у сфері лісового насінництва та розсадництва, у виконанні їхніх повноважень при проведенні заходів контролю у сфері лісового насінництва та розсадництва.

Виробники лісового репродуктивного матеріалу можуть мати інші права та обов'язки, визначені з цим Законом.

Виробники лісового репродуктивного матеріалу несуть відповідальність за достовірність поданих відомостей у заявах на атестацію чи сертифікацію і супровідних документах до них, а також за дотримання порядку і вимог щодо виробництва і обігу лісового репродуктивного матеріалу.

Стаття 22. Атестація та реєстрація лісового базового матеріалу

Лісовий базовий матеріал, що використовується для виробництва лісового репродуктивного матеріалу має відповідати атестаційним вимогам, які затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Для атестації лісового базового матеріалу категорії лісового репродуктивного матеріалу «ідентифікований» використовуються визначені за місцем розташування об'єкти, які можуть не відноситись до атестованих об'єктів постійної лісонасіннєвої бази, а для категорій «добірний», «кваліфікований», «випробуваний» - повинні відноситись до атестованих об'єктів постійної лісонасіннєвої бази та можуть відноситись до науково-дослідних і випробних селекційних об'єктів лісового насінництва.

Атестація лісового базового матеріалу проводиться територіальною атестаційною комісією територіального органу центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства, а лісового базового матеріалу, що використовується для отримання лісового репродуктивного матеріалу категорій “кваліфікований” і “випробуваний” – за погодженням з Комісією з лісового репродуктивного матеріалу.

Рішення атестаційної комісії про атестацію лісового базового матеріалу або про невідповідність його атестаційним вимогам приймається простою більшістю голосів повного складу територіальної атестаційної комісії та затверджується територіальним органом центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства.

Лісовий базовий матеріал атестується терміном на п'ять років.

Рішення про реєстрацію атестованого лісового базового матеріалу у Державному реєстрі лісового базового матеріалу приймається Уповноваженим органом на підставі наказу територіального органу центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства.

Інформація про лісовий базовий матеріал вноситься до Державного реєстру лісового базового матеріалу не пізніше п'яти робочих днів з дня прийняття рішення про реєстрацію атестованого лісового базового матеріалу у Державному реєстрі лісового базового матеріалу.

Порядок проведення атестації лісового базового матеріалу затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Стаття 23. Права та обов'язки утримувачів лісового базового матеріалу

Утримувачі лісового базового матеріалу мають право:

створювати та відбирати об'єкти лісового базового матеріалу;

подавати лісовий базовий матеріал на атестацію до територіальної атестаційної комісії;

подавати звернення (заяви) щодо обстежень лісового базового матеріалу та отриманого з нього лісового репродуктивного матеріалу до зональної лісонасінневої лабораторії уповноваженого органу з оцінки відповідності лісових репродуктивних ресурсів;

формувати комісії з проведення одночасної (періодичної) інвентаризації об'єктів постійної лісонасінневої бази;

брати участь у роботі територіальної атестаційної комісії в межах своєї компетенції.

Утримувачі лісового базового матеріалу зобов'язані:

вести паспорти на об'єкти постійної лісонасінневої бази, які визнані лісовим базовим матеріалом;

здійснювати охорону об'єктів постійної лісонасінневої бази, догляд та підтримання їх у стані відповідно до нормативно-правових документів;

сприяти організації та проведенню випробувань об'єктів лісового насінництва з метою визнання лісового базового матеріалу.

Стаття 24. Сертифікація лісового репродуктивного матеріалу

Порядок проведення сертифікації, видачі та скасування основних сертифікатів на лісовий репродуктивний матеріал і форма сертифікату затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Основні сертифікати на партії лісового репродуктивного матеріалу видаються Уповноваженим органом. Основний сертифікат не є дозвільним документом, а його видача є адміністративною послугою. Вартість послуг за здійснення сертифікації та видачі сертифікатів, визначення відповідності походження, посівних якостей та стандартних властивостей встановлюється Кабінетом Міністрів України.

У межах дії основного сертифікату можуть дублюватися сертифікати на частину сертифікованої партії лісового репродуктивного матеріалу, виділену та упаковану для обігу та використання.

Основний сертифікат на лісовий репродуктивний матеріал може видаватись безоплатно науково-дослідним установам (організаціям), з метою наукових досліджень та випробувань з питань лісової селекції та генетики, сортовипробування, сортовивчення, мікроклонального розмноження, генетичного аналізування та ідентифікації геномів лісових дерев і кущів.

Сертифікати на лісовий репродуктивний матеріал містять інформацію:

унікальний номер сертифікату у реєстрі сертифікатів та код відповідного базового лісового матеріалу у реєстрі базового лісового матеріалу;

ботанічну назву виду (сорт);

категорію лісового репродуктивного матеріалу;

цільове призначення;

тип лісового базового матеріалу;

регіон походження — для лісового репродуктивного матеріалу категорій ідентифікований та добірний або для інших, якщо це необхідно;

походження, яке може бути автохтонним або неавтохтонним, місцевим або немісцевим, чи невідомим;

тип лісу (тип лісорослинних умов);

рік дозрівання, якщо це стосується насіння;

вік та тип садивного матеріалу.

Стаття 25. Визначення посівних якостей лісового насіння та стандартних властивостей лісового садивного матеріалу

Визначення посівних якостей лісового насіння та стандартних властивостей лісового садивного матеріалу проводиться на підставі аналізу сукупності показників, що характеризують ступінь придатності насіння до висівання. Посівні якості лісового насіння характеризуються за класами якості.

За результатами визначення посівних якостей зональною лісонасіннєвою лабораторією Уповноваженого органу видається посвідчення про кондиційність або довідка про результати аналізу лісового насіння.

Визначання стандартних властивостей лісового садивного матеріалу проводять у відповідності з вимогами державних стандартів до отримання стандартного лісового садивного матеріалу.

Визначення посівних якостей насіння або стандартних властивостей садивного матеріалу здійснює уповноважений орган з оцінки відповідності лісових репродуктивних ресурсів шляхом аналізування середніх проб, відібраних від партій насіння або садивного матеріалу зональними лісонасіннєвими лабораторіями.

При визначенні посівних якостей лісового насіння і стандартних властивостей лісового садивного матеріалу використовуються єдині методи та лабораторно-технічні засоби, єдина термінологія, які закріплені у нормативних

документах у сфері лісового насінництва та розсадництва. Нормативні показники посівних якостей лісового насіння, стандартних властивостей лісового садивного матеріалу, фітозараженості, заселеності та пошкодженості шкідливими комахами встановлюються державними стандартами у сфері насінництва та розсадництва.

Стаття 26. Сертифікація лісового насіння та лісового садивного матеріалу

Сертифікація лісового насіння та лісового садивного матеріалу включає:

повідомлення органу оцінки відповідності лісових репродуктивних ресурсів виробником про формування партії лісового насіння чи садивного матеріалу;

відбирання середніх проб насіння для аналізу і направлення їх до зональної лісонасіннєвої лабораторії з відповідними супровідними документами (паспорт на лісове насіння і етикетка);

визначення посівних якостей насіння або стандартних властивостей садивного матеріалу та встановлення їх походження;

отримання виробником сертифіката, який засвідчує походження лісового насіння і садивного матеріалу та його посівні якості або стандартні властивості.

Кожна партія лісового насіння і лісового садивного матеріалу для реалізації повинна супроводжуватися сертифікатами.

Порядок проведення сертифікації, видачі сертифікатів на лісове насіння та/або садивний матеріал та форма сертифікатів на лісове насіння та/або садивний матеріал устанавлюється державними стандартами у сфері насінництва та розсадництва.

Стаття 27. Експертне визначення посівних якостей лісового насіння і стандартних властивостей садивного матеріалу

Експертне визначення посівних якостей насіння і стандартних властивостей садивного матеріалу може здійснюватися на вимогу суб'єктів лісового насінництва та розсадництва Уповноваженим органом шляхом перевірки у відповідності до чинних державних стандартів. Порядок експертного визначення встановлюється державними стандартами.

Стаття 28. Гарантії на лісовий репродуктивний матеріал

Виробник (постачальник) лісового репродуктивного матеріалу гарантує відповідність походження, сортові властивості, посівні якості насіння і товарні властивості садивного матеріалу, які зазначаються у сертифікатах.

На придбаний лісовий репродуктивний матеріал гарантії діють протягом терміну, визначеному в сертифікаті. Після закінчення терміну, визначеному в сертифікаті, лісовий репродуктивний матеріал може вводитися в обіг після повторної перевірки посівних якостей лісового насіння та стандартних властивостей садивного матеріалу і продовження дії сертифіката.

У разі порушення гарантій виробник (постачальник) лісового репродуктивного матеріалу несе відповідальність згідно із Законом.

Стаття 29. Реєстри з лісової репродукції

Центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства, через Уповноважений орган забезпечується ведення таких державних реєстрів:

- реєстр лісового базового матеріалу;
- реєстр сертифікатів на лісовий репродуктивний матеріал;
- реєстр виробників і постачальників лісового репродуктивного матеріалу.

Уповноваженим органом забезпечується вільний і безоплатний доступ через мережу Інтернет до відомостей, що містяться у зазначених реєстрах.

Відомості державних реєстрів, передбачених частиною першою цієї статті, отримані шляхом доступу до них через мережу Інтернет:

мають статус офіційної інформації центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства;

можуть використовуватися органами державної влади та органами місцевого самоврядування, фізичними особами, фізичними особами - підприємцями, юридичними особами.

Положення про реєстр лісового базового матеріалу, Положення про реєстр виробників і постачальників лісового репродуктивного матеріалу, Положення про реєстр сертифікатів на лісовий репродуктивний матеріал, а також порядок ведення цих реєстрів затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Стаття 30. Реєстрація виробників лісового репродуктивного матеріалу

Право на виробництво лісового репродуктивного матеріалу надається на термін п'ять років виробникам, яких за результатами атестації включено до державного реєстру виробників і постачальників лісового репродуктивного матеріалу.

Атестація виробників лісового репродуктивного матеріалу проводиться територіальною атестаційною комісією територіального органу центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства за заявами суб'єктів лісового насінництва та розсадництва. Результати атестації затверджуються територіальним органом центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства.

Форма заяви, перелік документів, які додаються до заяви та атестаційні вимоги до виробників лісового репродуктивного матеріалу визначаються Порядком проведення атестації виробників лісового репродуктивного матеріалу, який затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Територіальний орган центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства, має право перевіряти відомості, подані заявниками, та подавати запити на отримання додаткової інформації до органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також мати доступ у встановленому порядку до відповідних державних реєстрів.

Інформація про атестованого виробника лісового репродуктивного матеріалу вноситься до державного реєстру виробників і постачальників лісового репродуктивного матеріалу не пізніше п'яти робочих днів з дня прийняття рішення територіальною атестаційною комісією про атестацію цього виробника.

Рішення про виключення виробника лісового репродуктивного матеріалу з реєстру виробників і постачальників лісового репродуктивного матеріалу приймається територіальним органом центрального органу виконавчої влади що реалізує державну політику у сфері лісового господарства, у разі:

неподання у встановлений строк суб'єктом насінництва та розсадництва до територіальної атестаційної комісії інформації про зміни, внесені до документів, які додаються до заяви на атестацію, перелік та форма яких визначені;

повторно зафіксованого порушення вимог законодавства у сфері лісового насінництва та розсадництва, які стосуються зобов'язань, визначених абзацом 2 частини другої статті 21 Закону;

за рішенням суду;

подання суб'єктом насінництва та розсадництва заяви про виключення з державного реєстру виробників і постачальників лісового репродуктивного матеріалу;

припинення юридичної особи чи підприємницької діяльності фізичною особою – підприємцем;

закінчення строку реєстрації виробника лісового репродуктивного матеріалу.

На підставі реєстрації виробників лісового репродуктивного матеріалу Уповноваженим органом на вимогу виробника видається довідка про реєстрацію строком на п'ять років, яка підтверджується в електронному вигляді за даними державного реєстру.

Розділ V

ОБІГ ТА ВИКОРИСТАННЯ ЛІСОВОГО РЕПРОДУКТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

Стаття 31. Обіг лісового репродуктивного матеріалу

Лісовий репродуктивний матеріал вводиться в обіг, якщо він отриманий з лісового базового матеріалу та на нього видано сертифікат.

Лісовий репродуктивний матеріал, який вводиться в обіг, підлягає обов'язковому маркуванню і пакуванню у порядку, встановленому центральним

органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Якщо лісовий репродуктивний матеріал отриманий з використанням відповідно зареєстрованого сорту, постачальники зобов'язані постачати такий лісовий репродуктивний матеріал з дотриманням майнових прав інтелектуальної власності на сорти рослин.

Категорії лісового насіння, які можуть застосовуватися для отримання та розмноження сорту, регулюються відповідно до чинного законодавства та нормативних документів про сорти лісових рослин.

Стаття 32. Реєстрація постачальників лісового репродуктивного матеріалу

Право на постачання лісового репродуктивного матеріалу надається постачальникам, яких включено до Державного реєстру виробників і постачальників лісового репродуктивного матеріалу терміном на два роки.

Реєстрація постачальників лісового репродуктивного матеріалу у Державному реєстрі виробників і постачальників лісового репродуктивного матеріалу проводиться Уповноваженим органом за їх заявою.

Порядок проведення реєстрації постачальників лісового репродуктивного матеріалу, який, серед іншого, включає форму заяви та перелік доданих до заяви документів, затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Уповноважений орган має право перевіряти відомості, надані заявниками, та подавати запити на інформацію до органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також мати доступ у встановленому порядку до належних державних реєстрів.

Інформація про зареєстрованого постачальника лісового репродуктивного матеріалу вноситься до Державного реєстру виробників і постачальників лісового репродуктивного матеріалу не пізніше п'яти робочих днів з дня прийняття уповноваженим органом з оцінки відповідності лісових репродуктивних ресурсів рішення про атестацію цього постачальника.

На підставі реєстрації постачальників лісового репродуктивного матеріалу Уповноваженим органом за вимогою виробника видається довідка про реєстрацію строком на два роки, яка підтверджується в електронному вигляді за даними державного реєстру.

Рішення про виключення постачальника лісового репродуктивного матеріалу з реєстру виробників і постачальників лісового репродуктивного матеріалу приймається Уповноваженим органом, у разі:

неподання у встановлений строк до уповноваженого органу з оцінки відповідності лісових репродуктивних ресурсів інформації про зміни, внесені до документів, які додаються до заяви на реєстрацію;

систематичного порушення законодавства у сфері лісового насінництва та розсадництва;

за рішенням суду;

подання постачальником заяви про виключення з державного реєстру виробників і постачальників лісового репродуктивного матеріалу;

припинення юридичної особи чи підприємницької діяльності фізичною особою-підприємцем.

Стаття 33. Права та обов'язки постачальників лісового репродуктивного матеріалу

Постачальники лісового репродуктивного матеріалу мають право:

здійснювати придбання лісового репродуктивного матеріалу у виробників лісового репродуктивного матеріалу;

брати участь у виконанні державних цільових програм щодо виробництва лісового насіння і садивного матеріалу.

Постачальники лісового репродуктивного матеріалу зобов'язані:

забезпечувати дотримання встановлених вимог до репродуктивного матеріалу, стандартів на лісове насіння і садивний матеріал, інших технологічних і методичних вимог у сфері лісового насінництва та розсадництва;

гарантувати відповідність лісового репродуктивного матеріалу, показникам, які зазначені у сертифікатах на лісовий репродуктивний матеріал;

вести окремий облік лісового репродуктивного матеріалу за категоріями та зберігати інформацію щодо його регіоналізації;

направляти середні проби насіння зональним лісонасіннєвим лабораторіям органу з оцінки відповідності лісових репродуктивних ресурсів для перевіряння посівних якостей, проведення перевірових аналізів та заяви (повідомлення) на отримання сертифікату на лісовий репродуктивний матеріал та продовження його дії;

дотримуватися встановленого порядку пакування, маркування, транспортування та зберігання лісового насіння і садивного матеріалу відповідно до вимог чинних нормативно-правових актів та стандартів;

відшкодовувати матеріальні збитки споживачу в разі реалізації йому лісового репродуктивного матеріалу, який не відповідає встановленим вимогам;

сприяти посадовим особам, які здійснюють контроль у сфері лісового насінництва, розсадництва і лісової репродукції, у виконанні їхніх повноважень при проведенні заходів контролю у сфері лісового насінництва, розсадництва і лісової репродукції.

Постачальники лісового репродуктивного матеріалу можуть мати також інші права та обов'язки, визначені Законом.

Постачальники лісового репродуктивного матеріалу несуть відповідальність за достовірність поданих відомостей у заявах на реєстрацію чи сертифікацію і супровідних документах до них, та дотримання порядку і вимог щодо обігу лісового репродуктивного матеріалу.

Стаття 34. Регіоналізація лісового репродуктивного матеріалу

Регіоналізація лісового репродуктивного матеріалу забезпечує ідентифікацію регіонів походження за місцем, де ростуть (росли) дерева, деревостан, які визнано джерелом репродуктивного матеріалу (лісовим базовим матеріалом) у межах популяції лісового деревного виду (регіону поширення) та встановлення меж і принципів дозволеного переміщення лісового репродуктивного матеріалу з них.

Основою ідентифікації регіонів походження є автохтонні деревостани або джерела насіння, які віддавна безперервно поновлюються природним шляхом, можуть відновлюватися штучно із репродуктивного матеріалу, зібраного в тому самому деревостані або джерелі насіння, або у автохтонних деревостанах чи джерелах насіння, розташованих у безпосередній близькості;

Обіг лісового репродуктивного матеріалу забезпечується на основі ідентифікації лісового базового матеріалу за регіонами походження (регіонами першоджерел) з врахуванням вимог лісонасіннєвого районування у межах природного ареалу відповідного виду та/або територій за межами його природного ареалу, яке встановлює території (місця) успішного культивування відповідної сукупності популяцій даного виду з мінімальними ризиками можливих втрат продуктивності, якості та стійкості новостворених деревостанів.

Переміщення лісового репродуктивного матеріалу в межах території України, а також його імпорт та експорт здійснюється у відповідності до схем регіоналізації лісового репродуктивного матеріалу (лісонасіннєвого районування) України, розроблених для окремих видів та гібридів лісових дерев і кущів чи їх родових комплексів. Схеми регіоналізації лісового репродуктивного матеріалу та подальші їх доповнення чи зміни затверджуються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства. Території регіонів походження (першоджерел) визначаються на підставі чинного адміністративного поділу з врахуванням різниці у висоті над рівнем моря.

Лісовий репродуктивний матеріал видів та гібридів лісових дерев і кущів категорій “ідентифікований” та “добірний” може використовуватися для відтворення лісів або лісорозведення винятково в тому регіоні поширення (у межах лісонасіннєвого району), в якому розташований базовий матеріал, з якого його було вироблено. Лісовий репродуктивний матеріал категорії «випробовуваний», зокрема із використанням сорту, може використовуватися для відтворення лісів або лісорозведення за межами лісонасіннєвих районів відповідно до рекомендацій щодо його призначення та регіонів використання.

Центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства з врахуванням необхідності дотримання

регіоналізації лісового репродуктивного матеріалу, збереження генетичного різноманіття та біотичної стійкості лісів на території країни, визначаються випадки, у яких дозволено використання лісового репродуктивного матеріалу видів та гібридів лісових дерев і кущів для відтворення лісів поза регіонами походження, за межами лісонасінневого району.

Стаття 35. Ввезення та вивезення лісового репродуктивного матеріалу

Ввезення на територію України лісового насіння і садивного матеріалу може відбуватися:

лісового репродуктивного матеріалу категорій “добірний”, “кваліфікований” і “випробуваний” – за умови врахування регіоналізації лісового репродуктивного матеріалу та сортовикористання за сертифікатами на лісовий репродуктивний матеріал країни-експортера;

лісового репродуктивного матеріалу категорії “ідентифікований” – за відповідними міждержавними угодами;

з країн, де не визначено показники відповідності категорій лісового репродуктивного матеріалу, – за умови підтвердження сертифікатом лісового репродуктивного матеріалу в Україні на підставі достатньої інформації в комерційній угоді чи інших супровідних документах та з урахуванням регіоналізації лісового репродуктивного матеріалу.

Вивезення з території України лісового репродуктивного матеріалу здійснюється за умови його відповідності вимогам країни-імпортера чи за відповідними міждержавними угодами.

Ввезення лісового репродуктивного матеріалу провадиться з урахуванням належних вимог фітосанітарного контролю.

Лісовий репродуктивний матеріал, який ввозиться на територію України, на який видано сертифікат ЄС, сертифікат ОЕСР чи сертифікат ISTA, не потребує додаткової перевірки показників, зазначених у цих сертифікатах.

Стаття 36. Маркування та пакування лісового репродуктивного матеріалу

Порядок маркування та пакування лісового репродуктивного матеріалу і відповідні форми технічної документації затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Маркування означає нанесення на упаковку етикетки для сертифікованої партії лісового репродуктивного матеріалу, в якій обов’язково зазначається така інформація:

назва ботанічного таксону українською та латинською мовою;

назва сорту (за потреби);

номер партії;

категорія лісового репродуктивного матеріалу;

дата пакування;
ім'я та прізвище або назва виробника (постачальника), а також його адреса;
номер реєстрації лісового базового матеріалу з якого був отриманий лісовий репродуктивний матеріал у державному реєстрі лісового базового матеріалу;
номер і дата видачі сертифіката на лісовий репродуктивний матеріал;
кількість лісового репродуктивного матеріалу в партії у кілограмах або штуках;
підпис виробника;
інша інформація згідно з вимогами цієї статті та, за потребою, з можливістю дублювання інформації іншою мовою.

В етикетці може зазначатися додаткова інформація для відповідних категорій лісового репродуктивного матеріалу. Насіння і садивний матеріал лісових дерев і кущів, до якого не застосовується положення Закону, повинні мати етикетку такого змісту: «Не для відтворення лісів та лісового господарства».

Лісовий репродуктивний матеріал може вводитися в обіг виключно в упаковках, кожна з яких позначена етикеткою виробника (постачальника) для партії та її частини (складової одиниці). За ініціативи виробника (постачальника), етикетка може дублюватися всередині упаковки. Упаковка лісового репродуктивного матеріалу скріплюється пломбою виробника (постачальника) таким чином, щоб після відкриття упаковки відбулося пошкодження пломби до ступеню неможливості її подальшого використання.

У випадку продажу насіння етикетка для упаковки, крім інформації, вказаної у пункті 1 цієї статті, має містити таку інформацію:

ваговий вміст чистого насіння, яке є предметом обігу, ваговий вміст насіння іншого виду, а також ваговий вміст складників, які не є чистим насінням (відходів та домішок) в упаковці;

відсоток схожості або, якщо його визначення ускладнене, відсоток життєздатності або доброякісності чистого насіння;

масу 1000 насінин в грамах;

вагова кількість насіння, придатного до проростання в одному кілограмі, або, якщо визначення схожості ускладнене, кількість життєздатного або доброякісного насіння в одному кілограмі.

Для відповідної категорії репродуктивного матеріалу встановлено такі кольори етикеток виробника (постачальника):

жовтий – для лісового репродуктивного матеріалу, який належить до категорії «ідентифікований»;

зелений – для лісового репродуктивного матеріалу, який належить до категорії «добірний»;

рожевий – для лісового репродуктивного матеріалу, який належить до категорії «кваліфікований»;

блакитний – для лісового репродуктивного матеріалу, який належить до категорії «випробуваний».

Змішування партій насіння дозволяється у виняткових випадках з дозволу зональної лісонасінневої лабораторії і має бути відповідним чином зареєстроване.

Стаття 37. Використання лісового репродуктивного матеріалу

Лісовий репродуктивний матеріал використовується для потреб відтворення лісів, яке здійснюється шляхом їх відновлення та лісорозведення, для науково-дослідних потреб та лісової рекреації, з урахуванням недопущення інвазійних видів у лісові природні екосистеми.

Лісовий репродуктивний матеріал категорій «ідентифікований» та «добірний» використовується для потреб відтворення лісів за регіонами походження (першоджерел) з урахуванням лісонасінневого районування.

Лісовий репродуктивний матеріал категорії «кваліфікований» і «випробуваний» використовується для потреб відтворення лісів винятково в межах територій, де цей матеріал районувано чи з урахуванням його цільового призначення.

Розділ VI

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА ЛІСОВОГО НАСІННИЦТВА ТА РОЗСАДНИЦТВА І ЛІСОВОЇ СЕЛЕКЦІЇ

Стаття 38. Державна підтримка лісового насінництва та розсадництва і лісової селекції.

Державна підтримка лісового насінництва та розсадництва і лісової селекції надається з пріоритетних напрямків, які визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Державна підтримка лісового насінництва та розсадництва і лісової селекції здійснюється в межах коштів, передбачених у Державному бюджеті України на відповідний рік.

Пріоритетні для державної підтримки напрями забезпечуються відповідно до галузевої програми розвитку, затвердженою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища. Пріоритетні напрями можуть змінюватися та уточнюватися за результатами прийняття і виконання відповідних програм.

Розділ VII

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ЛІСОВИХ РЕПРОДУКТИВНИХ РЕСУРСІВ

Стаття 39. Відповідальність за порушення законодавства з питань використання лісових репродуктивних ресурсів

Порушення законодавства з питань використання лісових репродуктивних ресурсів тягне за собою відповідальність відповідно до Закону.

Виробники (постачальники) звільняються від відповідальності за порушення законодавства, якщо воно сталося внаслідок надзвичайної ситуації техногенного та/або природного характеру, у тому числі пожеж, аварій, стихійних лих, або техногенних катастроф чи воєнних дій.

Відповідальність за порушення законодавства щодо лісових репродуктивних ресурсів настає у таких випадках:

порушення встановлених вимог до виробництва, сертифікації, обігу та використання лісового репродуктивного матеріалу, стандартів на лісове насіння і садивний матеріал;

використання неперевіреного на посівні якості та стандартні властивості лісового насіння та лісового садивного матеріалу;

зазначення недостовірних відомостей щодо походження лісового репродуктивного матеріалу та маси сформованої партії чи виділеної її частини;

відсутності у виробників обліку лісового репродуктивного матеріалу за категоріями та інформації щодо його регіоналізації при введенні у обіг;

недотримання встановленого порядку пакування, маркування, транспортування та зберігання лісового репродуктивного матеріалу;

недотримання гарантій на лісовий репродуктивний матеріал щодо показників, які зазначені у сертифікатах;

перешкоджання посадовим особам, які здійснюють контроль у сфері лісового насінництва та розсадництва і лісової репродукції, у виконанні їхніх повноважень.

Розділ VIII

МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ

Стаття 40. Участь у міжнародному співробітництві у сфері лісового насінництва та розсадництва з питань лісових репродуктивних ресурсів

Україна бере участь у міжнародному співробітництві у сфері насінництва та розсадництва з питань лісових репродуктивних ресурсів, зокрема на основі міжнародних договорів України.

Участь України у міжнародному співробітництві у сфері насінництва та розсадництва з питань лісових репродуктивних ресурсів здійснюється в порядку, встановленому Законом.

Розділ IX ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набуває чинності з дня, наступного за днем його опублікування та вступає в силу через рік з дня набуття ним чинності.

2. Частини друга та третя статті 20 втрачають чинність через п'ять років з дати набуття чинності цього Закону, але не пізніше дати набуття Україною повноправного членства в Європейському Союзі.

3. Внести зміни до таких законів України:

1) у Лісовому кодексі України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 17, ст.99):

у частині першій статті 6 після слова «деревні» доповнити словом «репродуктивні», після слів «інші продукти» доповнити словом та знаками «(матеріали)»;

у статті 19:

частину першу доповнити пунктом 7 такого змісту:

«право на використання лісового репродуктивного матеріалу»;

частину другу доповнити пунктом 9 такого змісту:

«9) утримувати лісовий базовий матеріал»;

у статті 28¹:

пункт 2) викласти у такій редакції:

«2) здійснює державний контроль за додержанням нормативно-правових актів щодо ведення лісового господарства, у тому числі лісового насінництва та розсадництва і лісового репродуктивного матеріалу»;

доповнити пунктом 5¹) такого змісту:

«5¹) забезпечує моніторинг лісового насінництва та розсадництва і лісового репродуктивного матеріалу»;

статтю 35 доповнити пунктом 9 такого змісту:

«9) ведення моніторингу лісового насінництва та розсадництва і лісового репродуктивного матеріалу»;

частину другу статті 105 доповнити пунктом 21 такого змісту:

«21) порушенні вимог з утримання лісового базового матеріалу та обігу лісового репродуктивного матеріалу»;

2) У Законі України «Про насіння і садивний матеріал» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 13, ст.92):

абзац другий преамбули викласти в такій редакції:

«Дія цього Закону не поширюється на діяльність фізичних осіб щодо виробництва, зберігання, транспортування та/або використання насіння та садивного матеріалу для задоволення власних потреб, не пов'язаних із здійсненням господарської діяльності, на виробництво, обіг, використання лісового репродуктивного матеріалу, а також на виробництво, обіг, використання лісового репродуктивного матеріалу та обіг насіння і садивного

матеріалу генетично модифікованих організмів (рослин), що регулюються спеціальним законодавством»;

у частині першій статті 1:

у абзаці сімнадцятому слова «та лісові» виключити;

абзац сорок шостий виключити;

абзац п'ятдесят другий виключити;

в абзаці тринадцятому частини першої статті 7 слова «лісового і» виключити.

4. Кабінету Міністрів України:

1) у річний строк з дня опублікування цього Закону:

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення в частині встановлення адміністративної відповідальності за порушення вимог цього Закону;

2) у річний строк з дня вступу в дію цього Закону поінформувати Верховну Раду України про стан його виконання.

**Голова
Верховної Ради України**

Р. СТЕФАНЧУК

